

DATUM 13 februari 2013

CODE 2013/1

PAGINA 1/6

AUTEUR Dhr. P. Mollink en Dhr. T.
Windmulder

REGISTRATIENUMMER 13000645

ONDERWERP Human Capital binnen de Innovatiesprong

AGENDAPUNT 7c

Voorstel regiораad

Samenvatting

Twente investeert de komende jaren fors in de Innovatiesprong. De inhoudelijke prioriteit ligt bij High Tech systemen en materialen. U heeft uitgesproken € 3,4 miljoen te willen besteden aan het versterken van de Twentse arbeidsmarkt. Als basis dient hiervoor zowel de 'Human Capital Agenda Twente' alsmede het 'Twents Arbeidsmarktperspectief 2020'. Door een besluit te nemen over dit voorstel geeft u ons de opdracht om voor beide programmaonderdelen uitvoeringsplannen te laten opstellen door de stuurgroep Human Capital Agenda Twente (HCAT) en het Platform Onderwijs, Werk en Inkomen (POWI) en de start van de uitvoering te faciliteren. Rond de zomer zullen wij de plannen aan u voorleggen inclusief de cofinanciering daarvan en zullen wij verantwoording afleggen over de dan uitgegeven middelen. Om eea vorm te kunnen geven wordt u gevraagd een voorschot van 300.000 euro beschikbaar te stellen, zodat het opstellen van de plannen voortvarend kan worden opgepakt.

Aan de regiораad,

In uw vergadering van 14 november heeft u ingestemd met het opstellen van een plan van aanpak voor de Human Capital Agenda Twente en het Twents Arbeidsmarktperspectief 2020. U heeft daarbij opnieuw gewezen op de noodzaak tot afstemming met POWI. In dit voorstel worden achtereenvolgens de aanleiding, de stand van zaken, het vervolg en het advies van de betrokken portefeuillehouders nader uitgewerkt en toegelicht.

Voorstel

Aanleiding

Op 20 juni 2012 heeft u ingestemd met een totale investeringsbijdrage van ca. € 30 miljoen voor de Innovatiesprong. Daarbinnen zijn diverse onderdelen aan de orde zoals het Twents investeringsfonds van € 15 miljoen, Regiobranding, TBT, innovatie in gemeenten en de Human Capital aanpak bestaande uit Human Capital Agenda Twente en het Twents Arbeidsmarktperspectief 2020.

Dit voorstel heeft alleen betrekking op de Human Capital aanpak met een voorgenomen middeleninzet van € 3,4 miljoen over een periode van vijf jaar.

Twente heeft de ambitie een innovatieve groeiregio te zijn en te blijven en zo de daarmee gepaard gaande (in)directe werkgelegenheid een stevige impuls te geven. Uit diverse overleggen tussen gemeenten en namens gemeenten met onderzoeks- en onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven blijkt dat de betrokkenheid van partijen inclusief werknemers bij de Twentse ambitie groot is. Het technische profiel past uitstekend bij de ambities die het Kabinet heeft met de doorontwikkeling van de Nederlandse economie.

Het spreekt voor zich dat voor de (inter)nationale positionering van Twente, vooral in de topsector High Tech systemen en materialen, de aanwezigheid van voldoende technisch personeel van groot belang is.

De demografische ontwikkeling van minder jongeren en meer ouderen in de beroepsbevolking treft ook Twente. Een toenemend aantal openvallende arbeidsplaatsen moeten worden opgevuld, die ontstaan vanuit pensionering van ouderen. Zowel voor de economische ontwikkeling en ambities van Twente als voor het behoud van werkgelegenheid voor haar inwoners wordt een sterk belang gehecht aan voldoende aanbod (instroom en behoud) van geschikte werknemers voor bedrijven en instellingen de komende jaren. Dit streven wordt manifest in de Human Capital aanpak in Twente.

Stand van zaken

De Human Capital aanpak verloopt langs twee lijnen:

Programmaliijn: Human Capital Agenda Twente voor de High Techsector:

Meer (hoog opgeleide) technici, dat is een duidelijk statement van ondernemers in (Oost-) Nederland. Daartoe hebben ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheid de krachten gebundeld bij het opstellen van de Human Capital Agenda Twente voor de High Techsector. De eerste en tot nu toe enige Human Capital Agenda in zijn soort in Nederland. Met deze agenda sluit Twente naadloos aan bij het Topsectorenbeleid van het rijk en daarbinnen wordt aangesloten bij de Landelijke Human Capital Agenda's, het Kennispact, de Kennis- en Innovatieagenda 2011-2020 en het Masterplan Bèta en Technologie.

Het is van belang de unieke positie die Twente heeft weten op te bouwen maximaal te benutten om middelen voor de realisatie van de Human Capital Agenda te verwerven. De kwartiermaker van de Human Capital Agenda Twente, de heer Boomkamp (Saxion), en de voorzitter van de op initiatief van het rijk opgezette stuurgroep Human Capital, de heer Edelijm (Thales), zetten zich hier maximaal voor in.

Het gaat daarbij om middelen op provinciaal niveau, maar ook om rijksmiddelen, die beschikbaar zijn in het kader van het Techniekpact 2020 (€ 110 miljoen), in het kader van Impuls Bèta Leraar (€100miljoen), techniek en basisonderwijs (€150 miljoen) het Topsectorenbeleid en Europese fondsen.

De Human Capital Agenda Twente biedt het Twentse kader om genoemde middelen te benutten voor Twente. Dat kader moet nu omgezet worden in concrete investeringsplannen, die medio 2013 beschikbaar zijn.

De heer Boomkamp heeft in september een eerste exemplaar van de Human Capital Agenda Twente aan ons bestuur aangeboden. Hierin zijn een aantal programmaliijnen opgenomen. Uitwerking van de programmaliijnen behoeven verdere keuzes, invulling, koppeling aan resultaten (output en outcome) en financiering. De stuurgroep 'Human Capital Agenda Twente' onder leiding van de heer Edelijm verzorgt de inhoudelijke aansturing. De inhoudelijke doelen zijn:

- meer instroom, betere kwaliteit door samenwerking onderwijs en bedrijven, vergroten excellentie van leerlingen;
- vernieuwd werkgeverschap;
- transparantie en promotie van arbeidsmarktmogelijkheden;
- internationale kenniswerkers: faciliteren en retentiebeleid;
- uitvoering Human Capital Agenda Twente: coördineren, communiceren, monitoren en verbinding met beleid voor onderkant arbeidsmarkt;
- extra agendapunt: Verbinding met beleid onderkant arbeidsmarkt.

Programmaliijn Twents Arbeidsmarktperspectief 2020

In de afgelopen jaren heeft het Twentse Platform Onderwijs Werk en Inkomen (POWI) zich bezig gehouden met vele individuele projecten waarvoor forse bedragen naar Twente zijn gehaald. Het platform heeft geconstateerd dat daarbij te vaak subsidiegedreven werd gewerkt. In het najaar van 2012 is gekozen voor een koerswijziging waarbij de inhoud en regionale problematiek centraal staat. Ook is de werkgeversgeleding binnen het platform sterk verbeterd.

Twente is door de Minister van Sociale Zaken aangewezen als één van de 35 arbeidsmarktregio's met als opdracht een gezamenlijke visie en aanpak voor de

arbeidsmarkt op te stellen. Met deze visie loopt Twente voorop in Nederland en is een verplichte aanwijzing door het Ministerie niet aan de orde.

Voor een brede aanpak van de Twentse arbeidsmarkt is vanuit het Platform Overleg Werk en Inkomen het 'Twents Arbeidsmarktperspectief 2020' opgesteld. Dit visiedocument, met daarin opgenomen programmalijnen, wordt ondersteund door alle bij het platform betrokken arbeidsmarktpartijen inclusief de 14 Twentse gemeenten. Ook ons bestuur heeft ingestemd, gehoord hebbend de wethouders Sociale Zaken. Op 14 december is het document bekrachtigd. Samen met de nieuwe werkwijze van het platform worden de programmalijnen uitgewerkt. Vooralsnog is uitwerking alleen in die sectoren voorzien waar vraag- en aanbod knelpunten optreden in de vorm van tekorten, overschotten en mismatch. Op advies van Platform Onderwijs Werk en Inkomen partners zijn hiervoor de sectoren techniek, bouw, zorg, logistiek en handel gekozen. De keuze voor deze sectoren wordt ondersteund door de werkgevers.

De inhoudelijke doelen van deze programmalijn zijn samenwerking bevorderen, meer zicht op onbekend of ongekend talent, meer mobiliteit op de arbeidsmarkt, beter opleiden en kwalificeren en meer promotie van de Twentse arbeidsmarkt.

Zowel het boekje over de Human Capital Agenda Twente evenals het boekje met het Twents Arbeidsmarktperspectief 2020 zijn te vinden op de site van regiotwente.nl.

Voor de gehele Human Capital aanpak is door ons bestuur in juli 2012, een voorbereidingsbudget van € 50.000 beschikbaar gesteld.

Model voor besteding

Voor het bestedingsmodel van de 3,4 miljoen voor de Human Capital aanpak wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestuursfilosofie die geldt voor het programma Innovatiesprong Twente: de overheid als faciliterend en het veld aan zet om concrete resultaten te boeken. Dit betekent:

- Als meerjarig kader voor de Human Capital aanpak geldt het visiedocument 'Twents Arbeidsmarktperspectief 2020' en het document 'Human Capital Agenda Twente'
- Voor het onderdeel Human Capital Agenda Twente worden jaarlijks inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt via een prestatieovereenkomst. In de overeenkomst zal in ieder geval sprake zijn van de volgende onderdelen. prestatie-indicatoren, nulmeting, cofinanciering en verantwoording.
- Voor het onderdeel Twents Arbeidsmarktperspectief wordt gewerkt aan een vorm van afspraken waarbij dezelfde bestuursfilosofie als bij de Human Capital Agenda Twente (en bij Regiobranding en Toeristische promotie) wordt gehanteerd. Kern is dat onderwijs en bedrijfsleven zelf met voorstellen komen en dat de overheid op de achtergrond faciliterend bezig is. een en de afspraken nader uitgewerkt.
- Monitoren in samenwerking met de partners.
- Verantwoording en actualisering na elke jaargang naar aanleiding van de jaarlijkse Staat van Twente.

Zoals in de bestuursopdracht opgenomen is het globale uitgangspunt een verdeling van 50% / 50% van de € 3,4 miljoen aan beide lijnen van de Human Capital aanpak. In samenhang met de oorsprong van de middelen (innovatie) en het regionale streven naar verduurzaming wordt financiering ingezet als aanjaagsubsidie en niet voor structurele financiering. De uitvoeringsactiviteiten gelden voor de gehele regio om de beschikbaarheid en toegankelijkheid voor alle inwoners van Twente te borgen.

Provincie Overijssel heeft een eigen 'Uitvoeringsprogramma Human Capital 2012-2015' opgesteld waarin vergelijkbare programmalijnen zijn opgenomen. Ook hier wordt aangesloten bij de topsectoren, leerwerktrajecten en startersondersteuning.

Vaststelling

T.b.v. het onderdeel Human Capital Agenda Twente wordt door de stuurgroep (voor samenstelling zie bijlage) binnen de (financiële) kaders een voorstel aan ons bestuur voorbereid.

T.b.v. het onderdeel Arbeidsmarktperspectief 2020 wordt door het Platform Onderwijs Werk en Inkomen (zie ook de bijlage) een voorstel aan ons bestuur voorbereid. Voordat wij u een concreet voorstel voorleggen zal advies gevraagd worden aan het Portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken en Sociale Zaken.

Vervolg

Als gezegd bevinden beide onderdelen zich nog in een opstartfase. Dat betekent dat er niet alleen uitvoeringsplannen gemaakt worden, maar ook dat nu al concrete zaken opgepakt moeten worden. Bijvoorbeeld om ervoor te zorgen dat matching van de beschikbare middelen geregeld wordt. Vanuit verschillende potentiële subsidiegevers merken we dat het van belang is om snel te handelen en met hen in gesprek te gaan. Met als basis de Human Capital Agenda Twente en het Arbeidsmarktperspectief 2020 kan dit gesprek ook inhoudelijk worden gevoerd, daar loopt Twente mee voorop.

Onderdeel Human Capital Agenda Twente

Er ligt inhoudelijk en organisatorisch een belangrijke link met het Center of Excellence, waarvoor door Ministerie van Onderwijs middelen beschikbaar zijn gesteld. In het jaar 2013 is voorts een bedrag van 150.000 euro nodig om te komen tot een uitvoeringsplan, waarbij de mogelijkheden voor matching concreet gemaakt zijn.

Twents Arbeidsmarktperspectief 2020

De aansturing verloopt via het Platform Onderwijs Werk en Inkomen. In de afgelopen jaren is door het platform gemiddeld 4 miljoen als externe bijdrage ingezet in Twente. De uitvoering verloopt via de werkwijze die POWI hanteert (en ook gemeld is aan uw regioraad in mei 2012), waarbij individuele POWI partijen programmalijnen/projecten uitvoeren. Voorbeeld is het project Startersondersteuning dat voor geheel Twente door gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede werd uitgevoerd, ander voorbeeld betreft het project Doorleren Loont dat door het ROC wordt uitgevoerd.

Hiermee kunnen de kosten t.b.v. de opstartfase relatief laag blijven, en wel 0,5 fte voor een coördinator die gedetacheerd wordt vanuit een van de arbeidsmarktpartners. De kosten voor het komen tot uitvoeringsplannen zijn daarmee 50.000 euro.

In totaliteit wordt voorgesteld om voor lopende activiteiten die niet kunnen wachten tot definitieve besluitvorming een bedrag van 100.000 euro als maximale aanjaagbijdrage beschikbaar te stellen aan ons bestuur.

Financiering

Voorgesteld wordt om uit de beschikbare middelen de volgende kosten voor bestuursondersteuning en uitvoeringskosten af te dekken.

Bijdragen voor Human Capital aanpak	
Opstellen uitvoeringsplannen Human Capital Agenda Twente	eerste jaar € 150.000,-'
Opstellen uitvoeringsplannen Arbeidsmarktperspectief	eerste jaar € 50.000,-
Eerste bijdrage aan uitvoeringsplannen	eerste jaar € 100.000
TOTAAL	eerste jaar € 300.000

Bovenstaande bedragen zijn indicatief, de verantwoording naar uw regioraad zal achteraf plaatsvinden.

Advies Portefeuillehouders

In de vergadering van donderdag 13 december is door de wethouders Sociale Zaken geadviseerd dat de middelen vanuit Regio Twente als aanjaagbijdrage moeten worden

gebruikt, waarbij onderwijs en bedrijfsleven ook een substantiële bijdrage dienen te leveren. Op donderdag 20 december is met de portefeuillehouders Economische Zaken over dit initiatief gesproken, ook zij hebben gewezen op het relatief laag houden van overhead kosten en nadrukkelijk de aanjaagfunctie benoemd.

Besluitvorming

Voorstel:

1. kennisnemen van de stand van zaken van beide programmalijnen als onderdeel van de Human Capital Agenda;
2. in de Regioraad van september 2013 de uitvoeringsplannen van beide programmalijnen voor te leggen met een concreet plan van aanpak;
3. een bedrag van € 300.000 ter beschikking te stellen aan ons bestuur als onderdeel van de 3,4 miljoen die reeds voor Human Capital zijn gereserveerd.

Enschede, (21 januari 2013)

Dagelijks bestuur,
secretaris,

voorzitter,

Dr. Ing. G.J.M. Vos

P.E.J. den Oudsten

Bijlage 1

Deelnemers van de stuurgroep Human Capital Twente High Tech Systems:

- Gerben Edelijn (voorzitter), Thales
- Wim Boomkamp, voorzitter College van Bestuur Saxion Hogescholen
- Voorzitter College van Bestuur ROC van Twente
- Patrick Welman, voorzitter POWI
- Dennis Schipper, Demcon
- Jaap Beernink, voorzitter IKT
- Albert Cornelissen, voorzitter College van Bestuur Windesheim
- Trudy Vos, secretaris/directeur Regio Twente
- Jan Otto Blanken, FME/CWM

Deelnemers Platform Onderwijs Werk en Inkomen:

- Patrick Welman, wethouder gemeente Enschede (voorzitter)
- Pieter van Zwanenburg, DB lid Regio Twente
- Mariksa ten Heuw, wethouder gemeente Hengelo
- Mieke Kuik-Verweg, wethouder gemeente Almelo
- Han Zomer, ROC van Twente (vervanger van de heer H. Schutte)
- Wim Boomkamp, Saxion Hogescholen
- Benno Hermelink, UWV Twente
- Han Holtkamp, MKB Nederland
- Huub Rakhorst, Urenco
- Peter Wiefferink, DHL
- Rene Venendaal, BTG Group